

Ünlü Tiyatrocu Zeliha Berksoy:

"Son Kuşak Beni Çok Ümitlendiriyor"

Selim Yiğit

Zeliha Berksoy'u anlatmak için tek kelime yetiyor aslında: Tiyatro. Gerçekten tiyatroya çok şeyler vermiş, yorulmak istemeyen sanatçılarından biri. Dile kolay 28 yıl. Kendisini, Mimar Sinan Üniversitesi'nde ders-te bulduk. Geleceğe, genç sanatçılar kazandırmak için çalışırken. Öğrendiğimiz kadarıyla çok da iyi bir öğretmen.

Dersin ardından başladığımız konuşmamız sık sık telefon konuşmalarıyla kesiliyordu. Yine de bu yoğun çalışma temposunda sorularımızı yanıtlamaya çalıştı.

- Sayın BERKSOY, Konumuza girerken sanat yaşamınıza ne zaman ve nasıl başladığınızı öğrenebilir miyiz?

- Benim sahneye çıkışım dört yaşında Shakespeare'in yanlışlıklar komedyasıyla oldu. O zamanlar Devlet Tiyatrosu'nda çocuk rollerini hemen hemen hiç kaçırmıyordum. Daha sonra Konservatuarın tiyatro bölümüne girdim. Benim tiyatroya başlamamda ailemin büyük etkisi olmuştur. Çocukluğum ailemden ötürü hep tiyatro kulislerinde geçti.

- Ülkemizde sanatçı çokta mükemmel imkânlarla sahip değil. Bu konuda siz neler söylemek istersiniz?

- Tiyatro, tüm sanatlar içinde söylüyorum tabii, çok ciddi bir iş. Atatürk döneminde akademik bir boyutta tiyatro sanatı kuruluyor. Atatürk, tiyatro ve sanatta bilimselleşme hareketini yapıyor. Bu çok büyük bir devrim hareketi. Peki o günden bugüne ne oluyor. Tabii ki bir takım kurumlar kuruluyor. Ancak siyasi tercih, siyasi bir perspektif açısından baktığımızda, ne yazık ki, sanatın gübreleneceği yerde, amaçlı ya da amaçsız engellenildiğini görüyoruz.

Bugün bakıyoruz, bizim resmi kurumlarımızın kendi binaları yok. Kıralık binalarda oturuyorlar. Böyle şey olmaz. Ciddiyetsizlik yapılanma aşamasında başlıyor. Oysa dış ülkelere baktığımızda her şey daha yerli yerine oturmuş, sanat siyasi iradeden uzak ve daha bağımsız.

- Bugüne kadar birçok oyunda görev aldınız. Sizi en çok etkileyenler hangileriydi?

- Açıkçası bütün rollerimde, büyük bir heyecan, korku duyarım. Hepsinde bir acemi gibi sıfırdan başlıyorum. Bunun içinde bir çoğu bana heyecan verir.

- Türk seyircisi kültürel etkinlikler konusunda gitgide bilinçleniyor. Siz ne düşünüyorsunuz?

- Bu konuda çok çok olumlu düşünüyorum. Özellikle son kuşak beni çok ümitlendiriyor. Sanata meraklı olmaları, sanata sahip çıkmak istemeleri, sanatla ilgilenmeleri, bulaşmak istemeleri... Bu çok büyük bir şey. Ama bunun yüzdesi kaçta kaç?

Baktığınız zaman birçok kişide arabeskin peşinde, çok ucuz şarkıcıların peşinde çoğu çağın ötesinde, dünyanın farkında değil. Bunun için sanatın işlevselliğini iyi anlamak lazım.

- Birazda halen sanat yönetmeni olduğunuz Yunus Emre Kültür Merkezi'nden söz edelim isterseniz. Bize bu konuda ve şimdiye dek yaptığımız çalışmalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

- Önceikle bu 3. ödenekli tiyatronun kurulmasında sebep neydi? Sebep yeni kuşak oyuncularla sıfırdan bir şeyler oluşturmak, daha deneysel, daha modern, daha çağdaş bir çizgi üzerinde çalışmak. Yeni bir sahne oluşturmak. Bu şekilde iki türlü çalışmamız var. Birincisi Türkiye'nin 3. Ödenekli tiyatrosunun kurulması. İkincisi yapısının kurulması B.B.T.'nin yapısı olmak.

- Gençlik günleri düzenliyorsunuz. Bunlara katılım ne düzeyde ve gençlerin kültür seviyelerini nasıl buluyorsunuz?

- Raslantısal gelenler var, bilinçli gelenler var. Ama raslantısal gelenler, bakıyorum tekrar program alıyorlar izlemek için. Katılım gayet iyi.

- Bizim için sahnelenen son oyunları değerlendirilebilir misiniz?

- Şu anda promiyerini yaptığımız oyun Aristophanes'in Barış. Biz bu oyunu çok bilinçli seçtik. Yönetmenini de çok bilinçli seçtik. Işıl Kasapoğlu'da deneysel çalışan, modern bir yönetmen. 2500 yıl öncede

Aristophanes bugünkü ana düşümü yazmış. Barış meselesinin diğer toplumsal komplekslerle nasıl bir çelişki içinde olduğunu gösteriyor.

- Peki önümüzdeki yıl için planlarınız nelerdir? Hangi oyunları oynamayı ne gibi etkinlikler düzenlemeyi düşünüyorsunuz?

- Biz daha önümüzdeki yılın ana repertuarını çizmiş değiliz. Ama Goldoni çalışmak istiyoruz. Sheakespeare komedisinde çalışmak istiyoruz. Hangisine karar vereceğimiz tabii zaman içinde belli olacak, çünkü yönetmen ve ekibe bağlı bir şey. Bu arada Gençlik Günleri'ne, konserlere devam edilecek. Dış ülkelerle temasımız sürüyor. Ve Yunus Emre Kültür Merkezi'nde BBT olarak yarı enteraktif bir platform yaratmak istiyoruz. Elden geldiğince tabii. Çünkü her şey ilişkiler ötesinde bir kapital finans meselesi.

